

[Holdgaard.]

folkningen til en Løsning i den foreslaaede Retning. Det er ikke let at begribe, hvorfra det ærede Medlem har faaet denne Tankegang, for fordi der nu er nogle enkelte af Venstres Folketingsmedlemmer, f. Eks. det ærede Medlem Hr. Vagn Bro og det ærede Medlem Hr. Rahbek, der baade i Tide og Utide, synes det mig, taler om tvungen Folkforsikring, er der dermed ikke sagt, at der er stigende Tilslutning i Befolkningen. Det er der intet, der tyder paa, det synes det i alt Fald ikke mig.

Men vi har, som jeg sagde, ikke noget imod, at man har rejst Spørgsmaalet igen. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det ved en Drøftelse af det vil blive klart for mange, hvor umuligt det vil være, og hvor mange praktiske Vanskeligheder det vilde medføre at faa gennemført en saadan tvungen Folkforsikring, saaledes at nogle af dem, som staar vaklende, bliver overbevist om, at det konservative Folkeparti i alt Fald ved det Forslag, det her har stillet, er inde paa et forkert Spor.

Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne sagde med megen Selvsikkerhed, at det var første Gang, der laa et Forslag paa Rigsdagens Bord om tvungen Folkforsikring. Det tør der vel nok sættes et Spørgsmaalstegn ved. Det synes mig dog, at naar man læser det, der er foregaaet angaaende dette Spørgsmaal, kan man ikke sige, at det er første Gang, der i Rigsdagen har foreligget Forslag om Folkforsikring. Det er allerede blevet oplyst fra denne Talerstol, hvordan man har beskæftiget sig med det gennem Tiderne.

Saa vidt jeg kan skønne, er der i Aarene 1870—1890 udarbejdet mindst ti Forslag, som alle lagde Forsikringstanken til Grund. I Rigsdagssamlingerne 1880—81 og 1881—82 blev der, som allerede nævnt her i Dag fra Talerstolen, i Folketinget fremsat Forslag, som gik ud paa tvungen Folkforsikring, og i 1883 fremsatte Estrup et Forslag, ganske vist om frivillig Forsikring. Den 19. Februar 1891 blev der af Folketingsmand L. Larsen forelagt et Forslag om tvungen Folkforsikring, og den 18. December 1900 forelagde Folketingsmand Ellinger et Forslag, som ganske vist var et Baade-Og, baade tvungen og frivillig Forsikring. Jeg synes, dette viser, at det var nok for meget sagt, at det er første Gang, der paa Rigsdagens Bord ligger et Forslag om Folkforsikring.

Men ingen af disse mange Forslag er naaet saa vidt, at de er blevet ophøjet til Lov; og det er for mig et Bevis paa, hvor

vanskeligt det er at gennemføre Princippet i Praksis, at man ikke en Gang under Højres Regering i sin Tid turde gennemføre saadanne Forslag. Derfor er jeg ogsaa tilbøjelig til at tro, at disse Forslag her har man ikke nogen som helst Tro til bliver gennemført.

Det endte jo da ogsaa med den vederlagsfri Alderdomsunderstøttelseslov, som vi fik den 9. April 1891, og som vi har bygget videre paa siden og Gang paa Gang søgt at forbedre. Den var den Gang formet saaledes, at disse Understøttelser skulde ydes gennem Kommune og Stat. Allerede den 23. Maj 1902 naaede man saa vidt, at Staten skulde yde Halvdelen til denne Forsørgelseslov, uden Begrænsning, og den 13. Marts 1908 fik man de ti Aar, som det først var krævet, at disse gamle udslidte Borgere skulde have holdt sig fri for Fattigvæsenet, nedsat til fem Aar.

Den 10. Juni 1903 blev der nedsat en Kommission, som afgav Betænkning i December 1914, og det er interessant at se, at til Trods for, at Flertallet jo nok var Tilhængere af Folkforsikring, kan man ikke blive enig. Der var et Mindretal, bestaaende af Ravn, Rørdam, Stauning og Th. Sørensen, som holdt paa det Princip, vi bygger paa nu, at de gamle uden Vederlag skulde have denne Forsørgelse som en Ret. Men for mig er der et meget interessant Afsnit i denne Betænkning, et Afsnit, som jeg indtrængende vil henstille til den ærede Ordfører at gøre sig bekendt med og overveje.

Det er skrevet af en af det konservative Folkepartis dygtigste Personligheder, Forpagter Chr. Sonne, der jo er en Mand, som nyder megen Agtelse i mange Kredse. Han har en Mindretalsudtalelse i denne Betænkning Side 142. Hvad siger Hr. Sonne dér? Han siger, at han ser ikke rettere end, at der rejser sig en maaske afgørende Hindring for Overgangen fra den bestaaende Ordning til Folkforsikring. Efter Forslaget — Bramsen og Nordby havde nemlig udarbejdet et Forslag — vil der opsamles en Formue efter 30 Aar paa 437 Mill. Kr. og efter 50 Aar paa 923,7 Mill. Kr. Og han tilføjer saa:

„Den Lovgivningsmagt, som vedtager et saadant Forslag, maa altsaa regne med, at den derved paalægger Befolkningen i Løbet af de første 50 Aar: 1) uden væsentlig Afkortning at bære hele Byrden ved Ydelse af afgiftsfri Understøttelse til Samfundets Invalider og 2) samtidig at tilvejebringe en Forsikringsfond paa 923,7 Mill. Kr. til sin egen Invalideunderstøttelse.“

Og saa slutter Hr. Sonne med at sige: